

IZVOD IZ STUDIJE ZAŠTITE PREDEO IZUZETNIH ODLIKA „VRŠAČKE PLANINE”

U skladu sa čl. 42 stav 9. Zakona o zaštiti prirode („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 91/10-ispravka, 14/16, 95/18-dr. zakon i 71/21), Ministarstvo zaštite životne sredine obaveštava javnost o postupku pokretanja revizije zaštite prirodnog područja II (druge) kategorije, Predela izuzetnih odlika „Vršačke planine”.

Predmetno područje nalazi se u AP Vojvodini u Južnobanatskom okrugu, na teritoriji grada Vršca, i obuhvata zaštićeno područje uspostavljeno prethodnim sistemom zaštite – Predeo izuzetnih odlika „Vršačke planine”.

Aktuelnu reviziju postojeće zaštite pokrenuo je Republički hidrometeorološki zavod, dopisom prema Pokrajinskom sekretarijatu za urbanizam i zaštitu životne sredine. Naime, da bi se meteorološki radar „Samoš” izmestio na lokaciju „Gudurički vrh” i izgradila pristupna saobraćajnica sa pripadajućom infrastrukturuom, neophodno je izmeniti granice lokaliteta pod režimom zaštite prvog stepena - „Gudurički vrh”, koji se delom preklapa sa planiranim aktivnostima. Postupajući po navedenim zahtevima, Pokrajinski zavod za zaštitu prirode izradio je ovu studiju zaštite, koja se u odnosu na Studiju zaštite područja Predeo izuzetnih odlika „Vršačke planine” iz 2018. godine razlikuje u delu koji se odnosi na grafički prikaz lokaliteta pod režimom zaštite prvog stepena – „Gudurički vrh” i posledično, u delu koji prikazuje bilans površina pod režimima zaštite prvog, drugog i trećeg stepena. Ažurnost katastra je od meseca maja 2025. godine.

Ovim predlogom zaštite obuhvaćene su dve prostorne celine: Vršačke planine i Mali vršački rit. Povezane ekološkim koridorima i životnim ciklusima divljih vrsta koje ih nastanjuju, one predstavljaju jednu funkcionalnu celinu. Različitosti u geomorfološkim, geološkim, ekološkim, vegetacijskim i drugim karakteristikama ove dve prostorne celine, pružaju veoma raznovrstan skup ekoloških niša i obezbeđuju opstanak vrstama različitih ekoloških potreba.

Zahvaljujući svom geografskom položaju, području gde se ukrštaju tri biljnogeografske provincije (panonska, dakijska i mezijaska), zatim razvijenom reljefu (od podgorine do najvišeg vrha Vojvodine), raznolikoj geološko-petrografskoj podlozi i zemljišnom pokrivaču Vršačke planine odlikuje veliko bogatstvo biljnih vrsta. Na Vršačkim planinama i Malom vršačkom ritu zabeleženo je preko 1000 vrsta i podvrsta vaskularne flore, među kojima njih 114 predstavlja vrste i podvrste od posebnog značaja. Raznolikost šumskih, otvorenih kamenitih i livadskih staništa kroz koje prolaze brdski potoci Vršačkih planina, omogućuje opstanak bogate faune područja, od kojih su mnoge vrste retke na prostoru Vojvodine ili Srbije. Živi svet Vršačkih planina i pored značajnih promena i intezivnog uticaja čoveka još uvek predstavlja značajnu vrednost područja. Različiti tipovi životnih zajednica omogućuju naučno praćenje njihovog razvoja i vrlo složenih procesa koji se u njima odvijaju.

Područje Malog vršačkog rita odlikuju vlažne i suve livade, bare i tršćaci, sa karakterističnim predstavnicima živog sveta. Među njima se posebno izdvajaju retke i ugrožene vrste poput siljavine (*Peucedanum officinale*), zvjezdčice (*Aster sedifolius*), sirotinjske trave (*Glyceria declinata*), stepskog guštera (*Podarcis taurica*), patke njorke (*Aythya nyroca*) i prдавca (*Crex crex*). Naslanjajući se na Vršačke planine, Mali vršački rit čini sa njima jedinstvenu ekološku, strukturnu i funkcionalnu celinu. Prirodne vrednosti posebno se ispoljavaju pri vlažnim godinama, ukazujući na izuzetne potencijale područja koje treba očuvati odgovarajuće usmerenim merama zaštite.

Vršačke planine poseduju i ne mali kulturno-istorijski značaj (Vršačka kula, srednjovekovno utvrđenje iz XIV veka), a brojna su mesta vezana i za istorijske događaje iz XVI veka.

Ukupna površina PIO „Vršačke planine” utvrđena ovom revizijom iznosi 5.328,86 ha. Prema strukturi površina katastarskih opština (Sočica, Jablanka, Mesić, Vršac, Veliko Središte, Malo Središte, Gudurica i Markovac) po vlasništvu, površine u zaštićenom području su u državnoj (78,77%), privatnoj (5,91%) i drugim oblicima (12,03%) svojine. O vlasništvu nema zvaničnih podataka za 3,28% zaštićenog područja, za koje je katastarska evidencija u toku. Na području PIO „Vršačke planine” uspostavljeni su režimi zaštite I, II i III stepena.

U skladu sa postupkom vrednovanja utvrđenim Pravilnikom o kriterijumima vrednovanja i postupku kategorizacije zaštićenih područja („Službeni glasnik RS”, broj 97/15), PIO „Vršačke planine” ispunjava uslov za proglašenje zaštićenog područja II kategorije – zaštićeno područje pokrajinskog, odnosno velikog značaja.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži („Službeni glasnik RS”, broj 102/10), područje Vršačkih planina je ekološki značajno područje Republike Srbije pod rednim br. 16 – „Vršačke planine i livade”, identifikovano kao međunarodno i nacionalno značajno područje za ptice (RS014IBA).

Prema Pravilniku o kriterijumima za izdvajanje tipova staništa, o tipovima staništa, osetljivim, ugroženim, retkim i za zaštitu prioritetnim tipovima staništa i o merama zaštite za njihovo očuvanje („Službeni glasnik RS”, broj 35/10), na području PIO „Vršačke planine” evidentirano je 23 za zaštitu prioritetnih tipova staništa, od toga 19 spada u prioritetne NATURA 2000 međunarodno značajne stanišne tipove, a 16 u selektovana EMERALD staništa.

GRANICE ZAŠTIĆENOG PODRUČJA

Opis spoljašnjih granica predloga zaštićenog prirodnog dobra

Granice zaštićenog prirodnog dobra orijentisane istok-zapad nalazi se na teritoriji katastarskih opština Vršac, Veliko Središte, Gudurica, Jablanka, Malo Središte, Mesić, Sočica i Markovac.

Početna tačka opisa granica zaštićenog prirodnog dobra je tromeda između parcela 30424, 30421, 28737 KO Vršac, gde zahvata delove parcele 30421, 28368 i nastavlja severnom ivicom parcele 28367 do tromeda parcela 1975, 1898 i 2175 KO Veliko Središte, nastavlja na jug istočnom ivicom parcele 2016 do tromede 2016, 1989, 2162, odakle nastavlja severnom ivicom parcele 2162 u pravcu severo-istok, naglo skreće i preseca parcelu 1997 ka tromedi 1997, 2164, 2015 KO Veliko Središte, odakle nastavlja istočnom ivicom parcele 2015 u pravcu jugo-istok do tromede 2000, 2167, 2015, odakle skreće u pravcu severo-istok, prati severnu ivicu parcele 2167, pa nastavlja istočnom ivicom parcele 2167, do tromede 2167, 1908, 2012, gde prati severnu stranu parcele 2012, pa prati istočnu stranu parcele 2012, nastavlja istočnom ivicom parcele 2166 do međne tačke između parcela 2166 i 1910 odakle ide u pravcu tromede 1924, 2002, 1916, nastavlja južnom ivicom parcele 1916, pa prati istočnu granicu do tromede 1916, 1923/2, 1924, odakle prati istočnu ivicu parcele 1924 u pravcu jugo-istok do južnog ćoška parcele 1924 gde granica menja smer ka jugoistoku, seče parcelu 2149 do granice sa parcelom 2003 i prati zajedničku ivicu parcela 2149 i 2003 do tromede parcela 2003, 2004 i 2149. Granica menja smer i ide severnom ivicom parcele 2004 do tromede parcela 2004, 1846 i 2142, seče parcelu 2142 do tromede parcela 2142, 1631 i 1991. Dalje granica prati severnu ivicu parcele 1991 do tromede parcela 1991, 1613 i 2136, seče parcele 2136 i 589 (KO Malo Središte) do tromede parcela 589, 490 i 491 (KO Malo Središte). Dalje, granica ide istočnom ivicom parcele 491 do tromede parcela 491, 285 (KO Malo Središte) i 19860 (KO Vršac) i zatim istočnom stranom parcele 19860 sve do tromede 19860, 19902 KO Vršac i 556 KO Malo Središte. Nastavlja južnom ivicom parcele 19902, pa na tromedi 19902, 19905/1 KO Vršac i 264/1 KO

Malo Središte počinje da prati isročnu ivicu parcele 19905/1 i 19903 do granice sa parcelom 264/1 KO Malo Središte, koja jednim svojim delom upada u drugu prostornu celinu, kao i delovi 560 i 270/1 KO Malo Središte, i to od krajne jugoistočne međne tačke parcele 19903 (KO Vršac) ka parceli 264/1 (KO Malo Središte) pa pravolinijski do međne tačke između parcela 271/3, 271/2, 271/1, 273/1 KO Malo Središte, nastavlja severnom ivicom parcele 271/1 KO Malo Središte, pa severnom ivicom parcela 1540 i 1541 KO Veliko Središte, prateći severoistočnu ivicu parcele 1541 do tromede parcela 1541 (KO Veliko Središte), 4065 (KO Gudurica) i 2953 (KO Gudurica) odakle ide severnom ivicom parcele 2953 (KO Gudurica), pa zapadnom i severnom ivicom parcele 5069 (KO Gudurica), severnom ivicom parcela 2716, 2950, 2949, nastavlja zapadnom ivicom parcela 2949 i 2952 do međne tačke između 2952, 2930, 2948 i 2953 (KO Gudurica) gde skreće na istok prateći severnu ivicu parcela 2948, tu preseca i deo parcele 5055, pa nastavlja severnom ivicom parcele 2945, 2953, 2944, 2943, zatim prati istočnu ivicu parcele 2943, 2944, 5058, do tromede 5058 i 4001/2, 3983 KO Markovac odakle prati severnu ivicu parcele 4001/2, pa nastavlja da prati zapadnu ivicu parcele 3999 do kraja, zatim nastavlja severnom ivicom parcele 3999, 4000, 4001/2 KO Markovac, gde skreće na jug i prati istočnu granicu parcele 4001/2 do tromede 4001/2, 4032, 4031 KO Markovac, odakle kreće severnim granicama parcela 4031, 4025, 4788, 4787, 4021, 4215, 4214, 4212, 4210, 4209, 4204, 4205, 4784, 4206, pa granicom parcele 4001/2, nastavlja severnom ivicom parcele 4001/2 do tromede 4001/2, 4737, 4005 KO Markovac odakle nastavlja istočnom granicom, pa južnom ivicom parcela 4005, 4001/2, do međne tačke između parcela 4001/2 KO Markovac i parcele 1520 KO Sočica I, odakle nastavlja istočnom ivicom parcele 1520, nastavlja južnom ivicom parcele 1515 KO Sočica I, pa istočnom ivicom 1509, 1514, pa prati južnu ivicu 1509 do tromede parcela 1509, 1439 i 398 KO Sočica I. Granica ide istočnom stranom parcele 398, 2408 do parcele 404, i sa obodima parcela 404, 394, 1445, 1448, 2380, nastavlja istočnom ivicom parcele 1450, 1513, 1501 do tromede 1501, 1500, 2382, odakle prati južnu ivicu parcele 2382, preseca 2391, pa od tromede 2391, 1541, 1535 kreće se zapadnom ivicom parcele 2391 do parcele 1522/2, a zatim prati južnu ivicu parcele 1522/2 (KO Sočica I), 1522/1, preseca parcelu 2409 KO Sočica I na tromedi 1522/1, 1523, 2409 i nastavlja istočnom ivicom parcele 3189 KO Jablanka u pravcu juga sve dok skrene na zapad u pravcu tromede 3182, 3099, 3097 KO Jablanka i prati južnu ivicu parcela 3099, 3098, 3100 do međne tačke 3100, 3084, 3080, 3086 KO Jablanka, odakle prati istočnu ivicu parcele 3086, 3090, pa prati južnu ivicu parcele 3090, 3091, pa prati zapadnu i severnu ivicu parcele 3091 KO Jablanka. Od tromede 3091 i 3192 KO Jablanka i 2002 KO Mesić počinje da prati zapadnu ivicu parcela 3192 i 3100 do tromede 3100 KO Jablanka i 1991, 1998 KO Mesić gde skreće na jugozapad i prati južnu ivicu parcele 1991, 281 KO Mesić i prati ivice parcele 281 do zapadne ivice parcele 272 KO Mesić pa na tromedu 281, 2060, 1995 KO Mesić odakle pravolinijski ide na tromedu 276, 1376, 1377 pa prati južnu ivicu parcele 1377 do tromede 1377, 1376, 2045, odakle prati zapadnu ivicu parcela 1377, 1378, 1379, 1380/1, 1380/2, pa severnom ivicom 2045, u nastavku južnom ivicom parcele 1773 KO Mesić, pa prati zapadnu ivicu parcela 1773, 1772, 1771, 1769 do 30 m ivice parcele gde skreće na jugozapad i preseca parcela 2043 i nastavlja južnom pa zapadnom ivicom parcele 1768 KO Mesić, zapadnom ivicom 1767, 1792/1, 1792/2, 1793/1, 1793/2, 1794/1, 1794/2, 1795/1, 1795/2, 1796, 1799 gde na 18-om m ivice parcele skreće na jugozapad, preseca parcelu 2044 i nastavlja zapadnom ivicom parcele 1740 i 1743 gde nastavlja južnom ivicom parcela 1743, 1742, 1741, 1739, 1737, 1736, 1735, 1731, 1730, preseca parcelu 2027 i ide na tromedu 2027, 1721, 1722, odakle prati istočnu stranu parcela 1722 i 1723, a od tromede 1723, 1724, 2027 prati južnu ivicu parcela 1724, 1985, 1575, 1559, 2022, gde od tromede 2022, 2067 KO Mesić i parcele 27539 KO Vršac prati istočnu ivicu parcela 2022, 1541, 2066/6, 1542, 2066/5, 1543, 1546, 2066/4, 2066/3, 1551, preseca parcelu 27539 KO Vršac do tromede 20227, 20133, 27539 odakle nastavlja zapadnom ivicom parcela 20133, 20130/2 sve do tromede 20252, 20128, 20130/2 odakle kreće da prati u pravcu severo-istoka severnu ivicu parcela

20130/2, preseca 20105 i nastavlja severnom pa zapadnom ivicom 30750 do 20041 gde nastavlja zapadnom ivicom parcela 20041, 20094, pa opet pravi ivicu parcele 20041, 20043/2, od tromede 20043/2, 20044, 27321 KO Vršac prati zapadnu ivicu parcele 27321, preseca samu sebi i pravac nastavlja severnim ivicom parcele 20006 u pravcu severo-istok do tromede 20006, 20009/5, 20005/1 odakle prati pravac južne ivice parcele 20005/1, preseca parcelu 27321, i dalje nastavlja ka parceli 20062, 20063, 27321, opisuje parcelu 20071/2, 20070, 27321, 20078/1, 21678/3, 21678/1, 2178/10, 21678/2, 21630, 21627, 21626, 21610, 21623/1, 21623/2, 21624, 21625, dalje nastavlja ka jugu istočnim granicama parcela 21617, 21616, pa zapadnom granicom parcela 21615, 20288, preseca 27322 kod parcele 21606 i dalje nastavlja južnom granicom parcela 21606, 21605, 27542, 21556, 21559, 21560, 21555, 21539, zapadnom stranom parcele 21540, 21541, 21542, 21545, 21546, 21678/5, 21671, 21670 do parcele 21678/5i dalje se spušta na jug istočnom ivicom parcela 21678/5, 21667, 21666, 21665, 21664, zalama na istok na parceli 21481 do parcele 21459 i dalje na jug do parc. 21457 koju opisuje sa tri strane do parcele 21456 pravo na parcelu 27540/1. Zatim prati njenu zapadnu ivicu do 21292 gde skreće ka zapadu ka 21289, preseca 27325 ka parceli 21703 i dalje nastavlja na parcelu 21704, 21706, 21707, 21745 preseca 27543 i ide južnom stranom parcele 21727 pa istočnom stranom 21726, 21725, 21724, 21723/1, 21708, 27544/1 i kreće na sever zapadnom stranom parcela 27544/1, 27544/2, 22852, 21716, 21717, 21734/2, 21735 preseca parcelu 27317/1 i nastavlja dalje južnom stranom parcele 22189/23, 22189/31 delom 22164 i vraća se na 22189/31 sve do zapadne granice parcele 22189/32, i dalje severnim granicama parcela 22160, 22151/1, 22151/4, 22152, 22189/1, 22175, 22176, 22189/1, 21876/1, 22189/35, 22177, 21753, preseca parcelu 27318 i spaja se na jugoistočni kraj parcele 21872 krećući se u pravcu kazaljke na satu preko parcela 21867, 21864, 21766/1, 21766/2, 21769, 21762/1 vraćajući se opet na parcelu 21769, nastavljajući dalje u istom pravcu ka 21756, 19982/1, prateći 27282/1 sve do parcele 19972/2, 27520/1, počinje da prati istočnu granicu parcele 27520/1, 19967, obuhvata kompletnu parcelu 19965/1, pa nastavlja severnom ivicom parcele 19967, 19968, pa od tromede parcela 19966, 19964, 19968, prati zapadnu ivicu parcela 19964, 19951, 19949, prelazi na severnu ivicu parcele 19949 do tromede parcela 19379, 19982/1, 19949 KO Vršac odakle prati zapadnu ivicu parcele 19982/1, prateći ivicu skreće na sever i prati severnu granicu parcele 19982/1, 19947, 19946, 19982/3, 19945, 19944, na tromedi 19945, 19944, 19434 KO Vršac skreće na sever i prati zapadnu ivicu parcele 19434, opisuje parcelu u smeru kazaljka na satu i na tromedi parcela 19437, 19434, 19438, počinje da prati zapadnu ivicu parcele 19438, preseca parcelu 27276/1 i na tromedi 27276/1, 19320 i 27280 KO Vršac pravac skreće na jugo-zapad i prati južnu ivicu parcele 19320, 27517, 19309, 19308, 19307, 27518, 19306, 19305, 19304, 19303, 19302, 27519, i od međne tačke prati zapadnu ivicu parcele 27519, od tromede 27519, 19291/2, 19294 prati južnu i zapadnu ivicu parcele 19294, preseca 27525 prati jugo-istočnu granicu parcele 19274, preseca 27526, 27281, i nastavlja zapadnim ivicom parcele 27281, nastavlja zapadnom ivicom parcele 27566/2, pa preseca parcelu 27566/2, preseca parcelu 27565/2 pa kroz parcelu 28737 pravac izlazi na međnu tačku parcela 28737 i krajne istočne tačke parcele 30424 i nastavlja u pravcu severa zapadnom ivicom parcele 28737 do početne tačke.

Opis granica režima zaštite I stepena

Režim zaštite I stepena sastoji se od sedam prostornih celina raspoređenih u pravcu zapad-istok koje se nalaze na teritoriji katastarskih opština Vršac, Veliko Središte, Gudurica i Markovac.

Prva, najzapadnija, prostorna celina nalazi se na području KO Vršac. Početna tačka opisa ove prostorne celine je tromeda parcela 22457/8, 22457/7 i 22465/1. Granica ide na severozapad prateći ivicu parcele 22465/1 do tromede parcela 22465/1, 22456/4 i 22457/5. Odatle granica seče parcelu 22465/1 i u pravcu severozapada ide do jugoistočnog ćoška parcele

22461, prati ivicu parcele 22461 do tromede parcela 22461, 22465/1 i 27317/1 i dalje nastavlja severno uz granicu parcela 27317/1 i 22465/1 u dužini od oko 235 m i onda naglo okreće ka jugoistoku kroz parcelu 22465/1 ka čošku parcele 22463 i onda nastavlja u pravcu juga, i dalje kroz parcelu 22465/1 do početne tačke.

Druga prostorna celina takođe se nalazi na području KO Vršac. Početna tačka opisa ove prostorne celine je četvoromeđa parcela 21678/7, 21678/6, 21650/2 i 21650/1. Granica ide u pravcu istok-zapad ivicom parcele 21678/6 do tromede parcela 21650/2, 21678/6 i 21678/5 odakle nastavlja severno, i dalje ivicom parcele 21678/6, u dužini od oko 170 m, gde menja smer i kreće zapadno kroz parcelu 21678/5. Kroz parcelu 21678/5, granica nekoliko puta menja smer da bi došla do ivice parcela 21678/5 i 21633/1 i za 30 m do tromede parcela 21678/5, 21633/1 i 21637/1. Nastavlja ivicom parcele 21678/5 do tromede parcela 21678/5, 21632 i 21631, seče parcelu 21631 u dužini od oko 45 m i ponovo seče parcelu 21678/5, kratko ide ivicom parcele 21629, nastavlja dalje kroz parcelu 21678/5 u pravcu jugo-istoka, seče parcelu 21675, ponovo seče parcelu 21678/5, seče parcelu 21610, dolazi do granice parcela 21610 i 21621/1 gde naglo menja smer i nastavlja u pravcu istok-zapad ivicom parcele 21610 u dužini od oko 75 m. Ponovo seče parcelu 21610 i posle oko 85 m dolazi do ivice parcela 21610 i 21678/5. Granica nastavlja severoistočno duž ivice parcela 21610 i 21678/5 u dužini od oko 58 m i ponovo seče parcelu 21610, kratko ide ivicom parcele 21607, ponovo seče parcelu 21610 pa nastavlja ivicom parcela 21610 i 21678/5 i nakon oko 110 m u pravcu jugoistok seče parcelu 21678/5. Kroz parcelu 21678/5 par puta menja smer i nakon 1200 m seče parcelu 21650/1, nastavlja severno kroz parcelu 21678/7 i posle 197 m skreće na istok do ivice parcele 21679, kratko prati tu ivicu u smeru juga do tromede parcela 21678/7, 21679 i 21678/6. Granica nastavlja južno, ivicom parcele 21678/7 i završava na početnoj tački.

Treća prostorna celina takođe se nalazi na području KO Vršac. Početna tačka opisa ove prostorne celine je istočni čošak parcele 19931. Granica ide kratko, oko 8 m, duž ivice parcele u pravcu jugozapada, a nakon toga menja smer i u pravcu jugoistoka seče parcelu 19936 u dužini od oko 395 m kada menja smer i kratko, u dužini od oko 18 m, ide po ivici parcele 19906 nakon čega nastavlja da seče parcelu 19936 i nakon 60 m menja pravac ka severu te nakon 260 m oštro menja smer ka jugu i nakon 190 m seče parcelu 19930. Zatim granica ponovo menja smer ka jugoistoku i ponovo prolazi kroz parcelu 19936, te nakon 430 m dolazi do parcele 19929 te u narednih 75 m prati ivicu te parcele u pravcu severoistoka. U nastavku granica ponovo prolazi kroz parcelu 19936 i nakon manjih promena smera, posle, 690 m granica seče parcelu 19934, nastavlja u pravcu severoistoka kroz parcelu 19936, seče parcelu 19935, te nastavlja kroz parcelu 19936 i nakon 250 m dolazi do parcele 27279. Nastavlja da prati ivicu parcele 27279 u pravcu severoistoka u dužini od oko 240 m, te menja smer ka jugu i seče parcelu 19936 u dužini od oko 113 m, dolazi ponovo do parcele 19935 i prati njenu ivicu u dužini od 23 m, menja smer ka severoistoku seče parcelu 19935 i prolazi, ponovo, kroz parcelu 19936 te nakon 236 m dolazi do parcele 27279 i u pravcu istoka prati njenu ivicu u dužini od 465 m. Granica menja smer prostiranja ka jugoistoku, prolazi kroz parcelu 19936 i nakon 540 m dolazi do ivice parcele 19931, menja smer ka istoku i uz ivicu parcele 19931 dolazi do početne tačke.

Četvrta prostorna celina takođe se nalazi na području KO Vršac, u neposrednoj blizini severno od treće prostorne celine. Ova prostorne celina je u potpunosti prostorno definisana granicama katastarske parcele 19486.

Peta prostorna celina nalazi se većim delom na području KO Veliko Središte i manjim delom u KO Gudurica. Najveći deo prostorne celine situiran je u jugoistočnom čošku parcele 1541 (KO Veliko Središte) i u dva navrata, u manjem obimu, peta prostorna celina zahvata delove parcele 2953 (KO Gudurica).

Šesta prostorna celina takođe nalazi na području KO Markovac i celom svojom površinom se nalazi na parceli 4001/2. Početna tačka opisa ove prostorne celine je tromeda parcela 4001/2, 4771 i 3521. Granica ide po ivicama parcela 3521, 3520, 4250, 4761, 4249,

4248, 4244, 4243, 4220, 42019, 4217, 4218, 4244 i 42 m ivice parcele 4225 nakon čega menja pravac ka jugu sekući parcelu 4001/2 do granice parcele, menja pravac ka zapadu prateći ivicu parcele 4001/2 i nakon 840 m ponovo menja pravac ka severu i seče parcelu 4001/2 do četvoromeđe parcela 4001/2, 4008, 4007 i 4006, ide po granici parcela 4007 i 4006, ponovo seče parcelu 4001/2 i dolazi do početne tačke.

Sedma prostorna celina takođe nalazi na području KO Markovac i celom svojom površinom se nalazi na parceli 4001/2. Početna tačka opisa ove prostorne celine je tromеđa parcela 4001/2, 4747/1 i 4578. Granica ide po ivicama parcela 4578, 4579, 4748, 4582, 4583, 4584, 4585, 4586, 4589, 4590, 4591, 4592, 4594, 4599, 4600 i 21 m ivice parcele 3227/1 nakon čega menja pravac ka jugu sekući parcelu 4001/2 u kružnom luku dužine oko 1465 m i dolazi do početne tačke.

Opis granica režima zaštite II stepena

Režim zaštite II stepena sastoji se od pet prostornih celina raspoređenih u pravcu severozapad-jugoistok koje se nalaze na teritoriji katastarskih opština Vršac, Veliko Središte, Gudurica, Jablanka, Malo Središte, Mesić, Sočica li Markovac.

Prva, najsevernija, prostorna celina nalazi se na području KO Vršac i KO Veliko Središte. Početna tačka opisa ove prostorne celine je tromеđa parcela 1975, 1898 i 2175 KO Veliko Središte. Granica ide na jug, istočnom stranom parcele 2175 do parcele 1932 i nastavlja sve do 1931, nastavlja južnom ivicom parcela 1931, 2176, 1938. Zatim ulazi u parcelu 28737 KO Vršac i nastavlja na sever svojom zapadnom stranom a paralelno sa granicom parcele 1938 KO Veliko Središte, sve do parcele 30421 i dalje severnom stranom parcela 28737, 28368, 28367, ka istoku, do parcele 1975 KO Veliko Središte i završava na početnoj tački.

Druga prostorna celina nalazi se na području KO Vršac, Veliko Središte, Gudurica, Jablanka, Malo Središte, Mesić, Sočica li Markovac. Početna tačka opisa ove prostorne celine je međna tačka između parcela 19379, 19378, 19391/1 i 19982/1 KO Vršac. Granica ide na severoistok, severnom ivicom parcela 19982/1, 19948, 19947, 19982/1, 19946, 19982/3, 19945, 19944, 19943, 19982/1, 19941, 19940, 19482, 19483, 19484, sve do tromеđe parcela 19484, 19479/1, 19479/2 i nastavlja zapadnom ivicom parcela 19479/2, 19467/2, 19476/2 gde od međne tačke parcela 19476/2, 19476/3, 19468, 19469 kreće da prati severnu ivicu parcela 19476/2 i 19478 do tromеđe 19476/2, 19471, 19473 odakle kreće ka jugoistoku prateći istočne ivice parcela 19476/2, 19488/2, 19491/2 do međne tačke 19491/2, 19105/4, 19905/1, 19491/1 gde počinje da prati severnu granicu parcele 19905/1 i 19897 do tromеđe 19897, 19553, 19554 gde prati istočnu ivicu parcele 19897, 19898 sve do tromеđe 19898, 19554, 19895 odakle ide severnom granicom parcela 19895, 19894, 19905/1, 19893, 19892, 19891 do tromеđe 19891, 19617, 19890, odakle skreće na sever prateći zapadnu granicu parcele 19890, pa severnu granicu iste parcele gde skreće na severoistok prateći opet severnu granicu parcele 19905/1, 19889, 19678, 16882 i obuhvatajući kompletnu površinu parcele 19905/2. Na tromеđi parcela 19905/2, 19687 i 19688 nastavlja da se kreće u pravcu juga prateći istočne ivice parcela 19905/2, 19905/1, 19902, 19903 do granice sa parcelom 264/1 KO Malo Središte, koja jednim svojim delom upada u drugu prostornu celinu, kao i delovi 560 i 270/1 KO Malo Središte, i to od krajne jugoistočne međne tačke parcele 19903 (KO Vršac) ka parceli 264/1 (KO Malo Središte) pa pravolinijski do međne tačke između parcela 271/3, 271/2, 271/1, 273/1 KO Malo Središte, nastavlja severnom ivicom parcele 271/1 KO Malo Središte, pa severnom ivicom parcela 1540 i 1541 KO Veliko Središte, prateći severoistočnu ivicu parcele 1541 do tromеđe parcela 1541 (KO Veliko Središte), 4065 (KO Gudurica) i 2953 (KO Gudurica) odakle ide severnom ivicom parcele 2953 (KO Gudurica), pa zapadnom i severnom ivicom parcele 5069 (KO Gudurica), severnom ivicom parcela 2716, 2950, 2949, nastavlja zapadnom ivicom parcela 2949 i 2952 do međne tačke između 2952, 2930, 2948 i 2953 (KO Gudurica) gde skreće na istok prateći severnu ivicu parcela 2948, tu preseca i deo parcele 5055, pa nastavlja severnom

ivicom parcele 2945, 2953 koja jednim svojim delom ulazi u drugu prostornu celinu, na 173 m od međne tačke sa parcelom 2945 skreće na jug gde preseca deo parcele 5058 (KO Gudurica), ulazi 47 m u parcelu 4001/2 KO Markovac gde skreće na zapad i prati južnu ivicu parcele 5059 KO Gudurica do 540 m na ivici parcele gde skreće na jug parcele 2383/2 KO Sočica, 1522/2 KO Sočica li delom parcele 2391 i 1520 KO Sočica, do severne ivice parcele 1523 KO Sočica, preseca parcelu 2409 KO Sočica lpa prati istočnu stranu parcele 3189 KO Jablanka u pravcu juga sve dok skrene na zapad u pravcu tromede 3182, 3099, 3097 KO Jablanka i prati južnu ivicu parcela 3099, 3098, 3100 do međne tačke 3100, 3084, 3080, 3086 KO Jablanka, odakle prati istočnu ivicu parcele 3086, 3090, pa prati južnu ivicu parcele 3090, 3091, pa prati zapadnu i severnu ivicu parcele 3091 KO Jablanka. Od tromede 3091 i 3192 KO Jablanka i 2002 KO Mesić počinje da prati zapadnu ivicu parcela 3192 i 3100 do tromede 3100 KO Jablanka i 1991, 1998 KO Mesić gde skreće na jugozapad i prati južnu ivicu parcele 1991, 281 KO Mesić i prati ivice parcele 281 do zapadne ivice parcele 272 KO Mesić pa na tromedu 281, 2060, 1995 KO Mesić odakle pravolinijski ide na tromedu 276, 1376, 1377 pa prati južnu ivicu parcele 1377 do tromede 1377, 1376, 2045, odakle prati zapadnu ivicu parcela 1377, 1378, 1379, 1380/1, 1380/2, pa severnom ivicom 2045, u nastavku južnom ivicom parcele 1773 KO Mesić, pa prati zapadnu ivicu parcela 1773, 1772, 1771, 1769 do 30 m ivice parcele gde skreće na jugozapad i preseca parcelu 2043 i nastavlja južnom pa zapadnom ivicom parcele 1768 KO Mesić, zapadnom ivicom 1767, 1792/1, 1792/2, 1793/1, 1793/2, 1794/1, 1794/2, 1795/1, 1795/2, 1796, 1799 gde na 18-m m ivice parcele skreće na jugozapad, preseca parcelu 2044 i nastavlja zapadnom ivicom parcele 1740 i 1743 gde nastavlja južnom ivicom parcela 1743, 1742, 1741, 1739, 1737, 1736, 1735, 1731, 1730, preseca parcelu 2027 i ide na tromedu 2027, 1721, 1722, odakle prati istočnu stranu parcela 1722 i 1723, a od tromede 1723, 1724, 2027 prati južnu ivicu parcela 1724, 1985, 1575, 1559, 2022, gde od tromede 2022, 2067 KO Mesić i parcele 27539 KO Vršac prati istočnu ivicu parcela 2022, 1541, 2066/6, 1542, 2066/5, 1543, 1546, 2066/4, 1551, 2066/3, 1554/1, 2066/9, 1554/2, 1558, 1557, 1987 KO Mesić, gde preseca parcelu 27539 KO Vršac i nastavlja istočnom ivicom parcele 19915 KO Vršac, 19913, 19916, preseca preko parcele 19925 i nastavlja istočnom ivicom parcele 27319, 20005/1, od međne tačke 20005/1 i 20002 linija preseca parcelu 20005/1, delom parcelu 20000, 19999, 27319, 19925, 19937, 19982/1, 27520/1, gde prati istočnu granicu parcele 27520/1, 19967, obuhvata kompletnu parcelu 19965/1, pa nastavlja severnom ivicom parcele 19967, 19968, pa od tromede parcela 19966, 19964, 19968, prati zapadnu ivicu parcela 19964, 19951, 19949, prelazi na severnu ivicu parcele 19949 do tromede parcela 19379, 19982/1, 19949 KO Vršac odakle prati zapadnu ivicu parcele 19982/1 gde završava na početnoj tački.

Treća prostorna celina nalazi se na području KO Sočica. Početna tačka opisa ove prostorne celine je tromeša između parcela 1439, 1509, 398 KO Sočica.

Granica ide na jug istočnom stranom parcele 398, 2408 do parcele 404, i sa obodima parcela 404, 394, 1445, 1448, 2380 pa sve opet do severne strane parcele 404, 2408, 398 gde završava na početnoj tački.

Četvrta prostorna celina nalazi se na području KO Markovac. Početna tačka opisa ove prostorne celine je tromeđa parcela 3950, 3687 i 4001/2, nastavljajući ka istoku severnom stranom parcela 3999, 4000, 4001/2 spuštajući se na parcelu 4031, krećući se severnim granicama parcela 4031, 4025, 4788, 4787, 4021, 4215, 4214, 4212, 4210, 4209, 4204, 4205, 4784, 4206 pa granicom parcele 4001/2 sve do početne tačke.

Peta prostorna celina nalazi se na području KO Markovac. Početna tačka opisa ove prostorne celine je tromeđa parcela 4001/2, 4737 i 4005. Ova prostorna celina je oivičena spoljnim granicama parcela 4001/2 i 4005 u krug sve do početne tačke.

Opis granica režima zaštite III stepena

Režim zaštite III stepena sastoji se od tri prostorne celine koje se nalaze na teritoriji katastarskih opština Gudurica, Malo Središte, Markovac, Sočica 1, Veliko Središte i Vršac.

Prva prostorna celina nalazi se na području KO Vršac, Veliko Središte i Malo Središte. Početna tačka opisa ove prostorne celine je tromеđa parcela 1938 (KO Veliko Središte), 27565/2 i 28737 (KO Vršac). Granica ide severnom ivicom parcele 27565/2 do tromеđe parcela 27565/2 (KO Vršac), 1931 i 2004 (KO Veliko Središte) i nastavlja u istom pravcu severnom granicom parcele 2004, zatim istočnom granicom parcele 1997, istočnom, severnom i zapadnom granicom parcele 2016, naglo menja pravac i ide zapadnom ivicom parcele 2162 u dužini od oko 457 m kada menja pravac seče parcele 2162 i 1997 do tromеđe parcela 1997, 2164 i 2015. Dalje se granica prostire istočnom granicom parcele 2015 do tromеđe parcela 2015, 2000 i 2167, menja pravac i nastavlja ivicom između parcela 2000 i 2167 pa ponovo menja pravac i nastavlja ivicom između parcela 2167 i 1908 do tromеđe parcela 2167, 1908 i 2012. Granica menja pravac i nastavlja ivicom između parcela 1908 i 2012 pa ponovo menja pravac i nastavlja ivicom između parcela 2018 i 1908 do tromеđe parcela 2012, 1908 i 2166. Granica menja pravac i nastavlja ivicom između parcela 1908 i 2166 pa ponovo menja pravac i nastavlja ivicom između parcela 2166 i 1909 pa 2166 i 1910 do južnog ćoška parcele 1910 gde granica menja smer ka jugu i seče parcele 2166 i 2002 do tromеđe parcela 2002, 1916 i 1924. U nastavku granica prati zajednički liniju parcela 1924 i 1916 do tromеđe parcela 1916, 1923/2 i 1924, menja smer i ide linijom između parcela 1924 i 1923/2, zatim između parcela 1924 i 2149 do južnog ćoška parcele 1924 gde granica menja smer ka jugoistoku, seče parcelu 2149 do granice sa parcelom 2003 i prati zajedničku ivicu parcela 2149 i 2003 do tromеđe parcela 2003, 2004 i 2149. Granica menja smer i ide severnom ivicom parcele 2004 do tromеđe parcela 2004, 1846 i 2142, seče parcelu 2142 do tromеđe parcela 2142, 1631 i 1991. Dale granica prati severnu ivicu parcele 1991 do tromеđe parcela 1991, 1613 i 2136, seče parcele 2136 i 589 (KO Malo Središte) do tromеđe parcela 589, 490 i 491 (KO Malo Središte). Dalje, granica ide istočnom ivicom parcele 491 do tromеđe parcela 491, 285 (KO Malo Središte) i 19860 (KO Vršac) i zatim istočnom stranom parcele 19860. U nastavku granica u potpunosti obuhvata parcelu 19860 pa se vraća zapadnom ivicom parcele 19860 do četvoromеđe parcela 19860, 19815, 19813 (KO Vršac) i 491 (KO Malo Središte). Dalje granica ide po zapadnoj ivici parcele 491 (KO Malo Središte) do tromеđe parcela 491 510/2 i 589 (KO Malo Središte) zatim preseca parcele 589 (KO Malo Središte) i 2136 (KO Veliko Središte) do tromеđe parcela 2136, 1637 i 1991 odakle nastavlja ivicom zapadnom parcele 1991 do tromеđe parcela 1991, 2139 i 2142 zatim seče parcelu 2142 do tromеđe parcela 2142, 2148 i 2004. Granica nastavlja linijom između parcela 2148 i 2004 do tromеđe parcela 2004, 2148 i 1791 nakon čega se prostire južnom ivicom parcele 2004 do tromеđe parcela 2004, 1791 i 2147. Granica menja pravac prostiranja i ide južno, istočnom ivicom parcele 2147 do tromеđe parcela 2147, 1810 i 2007 odakle menja smer ka jugoistoku i prostire se linijom između parcela 2007 i 1810 do tromеđe parcela 2007, 1810 i 2142 gde seče parcelu 2142 do tromеđe parcela 2142, 1743 i 1744. U nastavku granica ide linijom između parcela 1744 i 1743 do tromеđe parcela 1744, 1743 i 2136, preseca parcelu 2136 (KO Malo Središte) do tromеđe parcela 2136 (KO Veliko Središte), 589 (KO Malo Središte) i 19678 (KO Vršac) i nastavlja istočnom ivicom parcele 19678, pravi pun krug oko parcele 19678 i vraća se njenom zapadnom stranom do tromеđe 19678 (KO Vršac), 19657 (KO Vršac) i 21316 (KO Veliko Središte), zatim seče parcelu 2136 do tromеđe parcela 2136, 1747 i 1746. Dalje granica ide linijom između parcela 1746 i 1747 do tromеđe 1746, 1747 i 2142, seče parcelu 2142 do tromеđe 2142, 1784 i 2007. U nastavku granica ide linijom između parcela 2007 i 1784 do tromеđe parcela 2007, 1784 i 1785, menja pravac i nastavlja istočnom ivicom parcele 1785 do tromеđe parcela 1785, 1756, i 2009. U nastavku, granica ide istočnom ivicom parcele 2009 do tromеđe parcela 2009, 1756 (KO Veliko Središte) i 27276/1 (KO Vršac) i zatim ivicom parcele 1756 do tromеđe parcela 1756, 1757 (KO Veliko Središte) i 27276/1 (KO Vršac) odakle seče parcelu 27276/1 do tromеđe parcela 27276/1, 19615 i 19599

(KO Vršac), odakle nastavlja istočnom ivicom parcele 19599 oko koje pravi pun krug i vraća se njenom zapadnom ivicom do tromede parcela 19599, 19598 i 27276/1, seče parcelu 27276/1 i ide do tromede parcela 27276/1 (KO Vršac), 2182 i 2009 (KO Veliko Središte), nastavlja zapadnom ivicom parcele 2009 do tromede parcela 2009, 2182 i 2181. Granica menja smer i nastavlja južnom ivicom parcele 2181 do preseka sa parcelom 2195 nakon čega nastavlja istočnom ivicom parcele 2195 dužinom od oko 15 m kada ponovo menja pravac i seče parcelu 2195 do tromede parcela 2195, 2196 i 2212. U nastavku se granica prostire južnom ivicom parcele 2212 do tromede parcela 2212, 2210 i 2211, menja pravac ka jugu i ide linijom između parcela 2210 i 2211 do tromede parcela 2210, 2211 (KO Veliko Središte) i 27276/1 (KO Vršac), seče parcelu 27276/1 do tromede parcela 27276/1, 19598 i 19552 (KO Vršac). Dalje granica ide istočnom ivicom parcela 19552 i 19562 do tromede parcela 19562, 19598 i 19564, menja pravac i ide severnom stranom parcela 19564 i 19565 do tromede parcela 19565, 19598 i 19566 gde ponovo menja smer i prati istočnu ivicu parcele 19565 do tromede parcela 19565, 19566 i 19554 gde menja smer i ide severnom stranom parcele 19554 do tromede parcela 19554, 19560 i 19562. U nastavku, granica se prostire zapadnom ivicom parcele 19562 do tromede parcela 19562, 19560 i 19552, nastavlja južnom granicom parcele 19552 do tromede parcela 19552, 19551 i 27276/1 pa seče parcelu 27276/1 do tromede parcela 27276/1 (KO Vršac), 2219 i 2217 (KO Veliko Središte). Granica dalje ide južnom ivicom parcele 2219 do tromede parcela 2219 (KO Veliko Središte), 2276/1 i 19367 (KO Vršac) odakle nastavlja južnom ivicom parcele 19367, pa menja smer i ide zapadnom stranom parcele 19367 do tromede parcela 19367, 19365 i 19366 gde menja smer i nastavlja južnom ivicom parcele 19366 do parcele 19359 kada menja smer i nastavlja istočnom granicom parcele 19359, gde ponovo menja smer i nastavlja južnom stranom parcela 19359, 19358 i delom parcele 19350 koja se jednim delom lomi ka jugu. Od tromede parcela 19350, 19360 i 27276/1 granica ponovo ide južnom stranom parcela 19350, 19349 i 19348 do tromede parcela 19348, 27276/1 i 19347 gde seče parcelu 27276/1 do tromede parcela 2726/1, 19501 i 19469. Granica dalje ide istočnom ivicom parcela 19469, 19476/3, 19467/1 i 19479/1 pa menja orijentaciju i nastavlja južnim ivicama parcela 19479/1, 19462 i 19460 a zatim ponovo menja pravac prostiranja i ide zapadnim ivicom parcele 19460, severnom i istočnom ivicom parcele 19462, severnom i zapadnom granicom parcele 19465 do tromede parcela 19465, 19441 i 27276/. Granica dalje seče parcelu 27276/1 do tromede parcela 27276/1, 19341 i 19344 i nastavlja istočnom stranom parcele 19344 do tromede parcela 19344, 19342 i 19343 gde menja pravac i ide južnom stranom parcele 19343 do tromede parcela 19343, 19336/1 i 27514 pa nastavlja ka jugu istočnom strano parcele 27514 i onda južnim stranama parcela 27514, 19335, 27515 i 19324 do tromede parcela 19324, 27276/1 i 27516. Granica seče parcelu 27276/1 do tromede parcela 27276/1, 19451/1 i 19438 i zatim nastavlja ka jugu istočnom i južnom ivicom parcele 19438, južnom ivicom parcele 19434 koja kasnije menja orijentaciju do tromede parcela 19434, 19437 i 19438. U nastavku granica prati zapadnu ivicu parcele 19438 do tromede parcela 19438, 19409 i 27276/1, seče parcelu 27276/1 do tromede parcela 27276/1, 19320 i 27280 i nastavlja severnom stranom parcele 27276/1 do tromede parcela 27276/1, 19302 i 27276/5 gde prati liniju parcela 19302 i 27519 do tromede parcela 27519, 19291/2 i 19294. U nastavku granica ide južnom ivicom parcela 19294 i 19293 i istočnom ivicom parcele 27525 do tromede parcela 27525, 19286 i 19275 nakon čega prati južnu ivicu parcela 19275 i 27526 i južnu i istočnu ivicu parcele 27281, istočnu ivicu parcele 27566/2 do najsevernije tačke parcele 27568 odakle seče parcele 27566/2 i 27565/2 dolazi pod pravim uglom na ivičnu liniju između parcela 27565/2 i 28737, nastavlja po toj ivici i dolazi do početne tačke.

Druga prostorna celina nalazi se na području KO Vršac. Početna tačka opisa ove prostorne celine je tromeda parcela 22189/31, 22189/23 i 27317/1 KO Vršac, nastavljaajući južnom, zapadnom pa severnom ivicom parcele 22189/31 sve do parcele 22281 koju opisuje sa tri strane i vraća se na parcelu 22189/31, sve do zapadne granice parcele 22189/32, i dalje

severnim granicama parcela 22160, 22151/1, 22151/4, 22152, 22189/1, 22175, 22176, 22189/1, 21876/1, 22189/35, 22177, 21753, preseca parcelu 27318 i spaja se na jugoistočni kraj parcele 21872 krećući se u pravcu kazaljke na satu preko parcela 21867, 21864, 21766/1, 21766/2, 21769, 21762/1 vraćajući se opet na parcelu 21769, nastavljaajući dalje u istom pravcu ka 21756, 19982/1, prateći 27282/1 sve do parcele 19972/2 gde pereca samu sebe i nastavlja dalje granicom parcele ka 19978, 19982/1, zahvata delove parcela 2752/1, 19979, 19937, 19925 spuštajući se na parcele 27319 i dela parcele 19999, 20000, i sredinom parcele 20005/1 sve do parcele 20002 i ide njenom istočnom ivicom vraćajući se opet na 20005/1. Severno od tromede 27319, 19925 i 19921 skreće oštro ka istoku donjim delom parcele 19925 u špic do parcele 19916 vraćajući se na jug granicom parcele 19918 do parcele 27320. Zatim dalje nastavlja istočnom granicom parcele 27320, 27539, preseca samu sebe kod južnog temena parcele 20133 i dalje nastavlja spoljnim granicama parcela 20130/2, 20130/1, 20105, 30750, 20041, 20094, 20041, 20043/2, 2731, 20006, 20005/1, preseca 2731 do temena parcele 20061, i dalje nastavlja ka parceli 20062, 20063, 27321, opisuje parcelu 20071/2, 20070, 27321, 20078/1, 21678/3, 21678/1, 2178/10, 21678/2, 21630, 21627, 21626, 21610, 21623/1, 21623/2, 21624, 21625, dalje nastavlja ka jugu istočnim granicama parcela 21617, 21616, pa zapadnom granicom parcela 21615, 20288, preseca 27322 kod parcele 21606 i dalje nastavlja južnom granicom parcela 21606, 21605, 27542, 21556, 21559, 21560, 21555, 21539, zapadnom stranom parcele 21540, 21541, 21542, 21545, 21546, 21678/5, 21671, 21670 do parcele 21678/5i dalje se spušta na jug istočnom ivicom parcela 21678/5, 21667, 21666, 21665, 21664, zalama na istok na parceli 21481 do parcele 21459 i dalje na jug do parc. 21457 koju opisuje sa tri strane do parcele 21456 pravo na parcelu 27540/1. Zatim prati njenu zapadnu ivicu do 21292 gde skreće ka zapadu ka 21289, preseca 27325 ka parceli 21703 i dalje nastavlja na parcelu 21704, 21706, 21707, 21745 preseca 27543 i ide južnom stranom parcele 21727 pa istočnom stranom 21726, 21725, 21724, 21723/1, 21708, 27544/1 i kreće na sever zapadnom stranom parcela 27544/1, 27544/2, 22852, 21716, 21717, 21734/2, 21735 preseca parcelu 27317/1 i nastavlja dalje južnom stranom parcele 22189/23, 22189/31 delom 22164 i vraća se na 22189/31 i do početne tačke.

Treća prostorna celina nalazi se na području KO Sočica 1. Početna tačka opisa ove prostorne celine je tromeda parcela 1541, 1535 i 2391, krećući se na sever zapadnom granicom parcele 2391, ponekad odstupajući od granice parcele u talasima ulazeći u parcelu 1522/2 i 1520 granica se nastavlja sve do parcele 5059 KO Gudurica dalje nastavljaajući ka istoku do parcele 5058 dalje nastavlja u nepravilnom obliku ka severu i jugozapadnom temenu parcele 3879 nastavlja severnom granicom parcele 2953, 4812 KO Markovac, 2943 KO Gudurica, 2944, nazad na parcelu 4798 KO Markovac. Obuhvata zapadni deo parcele 4001/2 nepravilnog oblika i spušta se na severnu granicu parcele 1520 KO Sočica 1. Granicom parcele 1520 opisuje polukrug sve do parcele 1515 i njenom južnom granicom nastavlja dalje na granicu parcele 1509, 1514, opet na 1509, 1517, 1513, 2380, skreće ka jugu po istočnoj granici parcele 1446 opisuje parcelu 1447, seče parcelu 2380 i nastavlja na zapad po južnoj granici parcele 1449, 1450, skreće ka severu na parcelu 1513, 1501, 2382 i do početne tačke.

REŽIMI ZAŠTITE

Na osnovu člana 35. Zakona o zaštiti prirode („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 91/10-ispravka, 14/16, 95/18-dr. zakon i 71/21), na prostoru Predela izuzetnih odlika „Vršačke planine” uspostavljaju se sledeći režimi zaštite: režim zaštite prvog (I) stepena, režim zaštite drugog (II) stepena i režim zaštite trećeg (III) stepena.

Određivanje režima zaštite unutar PIO „Vršačke planine” izvršeno je prema prirodnim vrednostima, potrebi primene mera aktivne zaštite za njihovo očuvanje i trajno pružanje dobara i usluga koje lokanoj zajednici i društvu u celini obezbeđuje ovo područje.

Osnov za utvrđivanje režima i mera zaštite su Uredba o režimima zaštite („Službeni glasnik RS” broj 31/2012) i član 33. Prema Zakonu o zaštiti prirode, koji:

„Predeo izuzetnih odlika je područje prepoznatljivog izgleda sa značajnim prirodnim, biološko-ekološkim, estetskim i kulturno-istorijskim vrednostima, koje se tokom vremena razvijalo kao rezultat interakcije prirode, prirodnih potencijala područja i tradicionalnog načina života lokalnog stanovništva.

Predeo izuzetnih odlika može biti prirodni predeo izuzetnih odlika i kulturni predeo izuzetnih odlika.

Prirodni predeo izuzetnih odlika je područje značajne biološko-ekološke i estetske vrednosti gde tradicionalan način života lokalnog stanovništva nije bitnije narušio prirodu i prirodne ekosisteme.

Kulturni predeo izuzetnih odlika je područje značajne predeone, estetske i kulturno-istorijske vrednosti koje se tokom vremena razvijalo kao rezultat interakcije prirode, prirodnih potencijala područja i tradicionalnog načina života lokalnog stanovništva.

U predelu izuzetnih odlika zabranjene su radnje i aktivnosti kojima se narušavaju primarne prirodne i stvorene vrednosti i karakter predela.”

U režimu zaštite II stepena, pored mera zabrane za III stepen **zabranjeno je**:

- 1) fizičko uništavanje i oštećivanje ostenjaka, boravak i zadržavanje posetilaca na ostenjacima, kao i bilo koje radnje koje bi ugrozile izgled i formu ostenjaka;
- 2) seča postojeće šumske vegetacije na udaljenosti manjoj od 10 m od ostenjaka;
- 3) izgradnja puteva i druge infrastrukture na udaljenosti manjoj od 50 m od ostenjaka.

Ograničava se:

- 1) izgradnja objekata i infrastrukture, na objekte za potrebe upravljanja zaštićenim područjem i održivog pašarenja;
- 2) pašarenje, na prostorno i vremenski ograničene aktivnosti, u skladu sa kapacitetom staništa i prirodnim vrednostima;
- 3) košenje, na prostorno i vremenski ograničene aktivnosti, uz primenu zaštitnih mera za floru i faunu;
- 4) uklanjanje priobalne, plutajuće i podvodne vegetacije, na prostorno i vremenski ograničeno za potrebe revitalizacije i održavanja kanala, van reproduktivnog perioda i hibernacije vodozemaca i gmizavaca i sa vremenskim razmakom između dva čišćenja istog kanala većim od 3 godine, osim u izuzetnim situacijama uz odobrenje nadležnog organa;

U režimu zaštite III stepena **zabranjeno je**:

- 5) menjanje namene prostora;
- 6) izvođenje čiste seče osim kod vrste drveća čija tehnologija obnove zahteva takav vid rada (bagrem);
- 7) unošenje alohtonih biljnih i životinjskih vrsta osim vrsta kojima se gazduje po postojećim osnovama i planovima u šumarstvu i lovstvu;
- 8) zamena sastojina i grupacija autohtonih vrsta drveća alohtonim;
- 9) ozleđivanje živih stabala postavljanjem oznaka za obeležavanje pravca kretanja, informativnih tabli i drugih oznaka;
- 10) građenje nadzemnih energetske i drugih vodova;
- 11) eksploatacija zemlje i mineralnih sirovina; otvaranje kamenoloma i pozajmišta kamena i peska;
- 12) izgradnja proizvodnih objekata i odlaganje svih vrsta otpadnih i opasnih materija;
- 13) izgradnja postrojenja za korišćenje energije vetra i infrastrukture koja bi ugrozila ekološke i predeone karakteristike područja;
- 14) izgradnja javnih puteva;
- 15) korišćenje šumskih puteva za javni saobraćaj;
- 16) uništavanje, zatrpavanje, zagađivanje ili isušivanje vodenih i vlažnih staništa;

17) narušavanje i uništavanje prirodnih tršćaka i površina pod travnom vegetacijom, njihovo pošumljavanje, preoravanje i uspostavljanje zemljoradnje;

18) lov na vodenu pernatu divljač;

19) kretanje domaćih svinja na udaljenosti većoj od 100 m od salaša;

20) ispuštanje neprečišćenih i nepotpuno prečišćenih otpadnih voda;

21) kretanje vozila na motorni pogon, drugih vozila i prevoznih sredstava izvan puteva, staza i prostora koji su za to namenjeni, osim za službene potrebe;

22) radovi i aktivnosti koji mogu imati nepovoljan uticaj na geomorfološke, hidrološke i pedološke karakteristike, živi svet, životnu sredinu, ekološki integritet i estetska obeležja predela.

Ograničava se:

1) izgradnja objekata i infrastrukture, na objekte i infrastrukturu za potrebe upravljanja prirodnim dobrom i održivog korišćenja područja (prevashodno turizma i rekreacije, šumarstva, pašarenja i sl);

2) formiranje novog građevinskog zemljišta, na površine neophodne za izgradnju objekata predviđenih važećom prostorno-planskom dokumentacijom;

3) turističke aktivnosti, na održive oblike turizma i rekreacije na za to uređenim lokalitetima, objektima i stazama;

4) osvetljavanje prostora, na usmereno osvetljavanje objekata, prizemnih površina i površine zemljišta, turističkih sadržaja i kulturno-istorijskih vrednosti, kao i za potrebe bezbednosti saobraćaja;

5) pašarenje, na prostorno i vremenski ograničene aktivnosti, u skladu sa kapacitetom staništa i prirodnim vrednostima;

6) košenje, na prostorno i vremenski ograničene aktivnosti, uz primenu zaštitnih mera za floru i faunu;

7) sadnja i seča drveća i grmlja, na održivo gazdovanje šumama i travnim staništima, aktivnosti za potrebe revitalizacije staništa i upravljanja prirodnim dobrom, bezbednosti posetilaca i sprečavanja prenamnoženja parazita i patogena;

8) obnova i nega šuma, ostavljanjem pojedinačnih izvaljenih i suvih stabala, ostavljanjem najmanje 5 starih stabala autohtonih vrsta po hektaru obnovljene površine i favorizovanjem prirodne i mozaične obnove;

9) primena hemijskih sredstava, na upotrebu veštačkih đubriva na obradivim površinama, a za hemijska sredstva za zaštitu bilja uz saglasnost nadležnog ministarstva.

Mere očuvanja i unapređenja

1) očuvanje reprezentativnih geoloških, geomorfoloških i hidroloških pojava i odlika, biogeografskih obeležja područja, predeonog, ekosistemskog, specijskog i genskog diverziteta;

2) očuvanje i održavanje livada, pašnjaka, vlažnih i vodenih staništa, uz sprečavanje nepovoljne sukcesije staništa i podršku tradicionalnom, prostorno i/ili vremenski ograničenom košenju livada i ispaši sa očuvanjem starih rasa;

3) revitalizacija staništa i unapređenje funkcionalnosti ekoloških koridora;

4) reintrodukcija autohtonih vrsta nestalih sa ovog područja;

5) aktivne mere zaštite faune u vidu hranilišta, prelaza i prolaza za životinje, postavljanja izolatora, veštačkih gnezda, planskog unošenje i nege borova na mikro-lokacijama za gnežđenje i drugih mera;

6) plansko suzbijanje i zamena invazivnih alohtonih vrsta autohtonim;

7) očuvanje i potenciranje prirodne mešovitosti i sastava šumskih ekosistema sa značajnijim učešćem starih stabala;

8) potenciranje prirodne obnove šumskih sastojina;

9) obnova bukve (*Fagus moesiaca*), belog jasena (*Fraxinus excelsior*) hrasta kitnjaka (*Quercus petraea*), sladuna (*Quercus farnetto*) i medunca (*Quercus pubescens*) na potencijalnim staništima uz očuvanje njihovih reprezentativnih sastojina;

10) prevođenje degradovanih izdanačkih šuma u viši uzgojni oblik sa isključivom primenom autohtonih vrsta drveća sa prostora Vršackih planina;

11) zamena alohtonih vrsta drveća autohtonim vrstama nakon završene ophodnje, osim borova na mikrolokacijama za gnežđenje zaštićenih vrsta ptica;

12) izdvajanje oglednih površina za obnovu šuma u cilju iznalaženja i izbora optimalnih metoda obnove za očuvanje biološke raznovrsnosti;

13) organizovanje semenske i rasadnička proizvodnje autohtonih vrsta drveća sa područja Vršackih planina;

14) zaštita, uređivanje i održavanje postojećih izvorišta i pojilišta prema potrebama unapređenja staništa divljih vrsta;

15) uspostavljanje monitoringa vrsta i staništa radi praćenja stanja i promena prirodnih vrednosti, njihove zaštite, očuvanja i unapređivanja;

16) prezentacija i popularizacija prirodnih i stvorenih vrednosti;

17) razvoj turističke ponude i sistema upravljanja aktivnostima posetilaca;

18) kontrolisano trasiranje, izgradnja, obeležavanje kao i održavanje edukativnih izletničkih i drugih staza;

19) uređivanje područja i izgradnja objekata u cilju očuvanja, obnavljanja i unapređivanja prirodnih i kulturnih vrednosti i njihove prezentacije i popularizacije u skladu sa režimom zaštite.

Danom postavljanja obaveštenja na internet stranici Ministarstva ispunjeni su uslovi za pokretanje postupka zaštite ovog prirodnog područja, shodno članu 42. stav 7. Zakona o zaštiti prirode.